

DE VERBORGEN PARADOX VAN SPIRITUELE ASTROLOGIE

De ervaring

Wát astrologie is, staat over het algemeen niet ter discussie, de betekenis van het woord spiritueel daarentegen roept een veelheid van meningen op.

Lang geleden heb ik een aantal spirituele (?) ervaringen gehad: deze waren zo schokkend en overweldigend dat ik ze nooit vergeten ben. Ze brandden als het ware in in mijn persoonlijkheid en deden me schudden op mijn grondvesten. Deze ervaringen deden een ontzag, verwondering en respect ontstaan voor het bijzondere in mezelf. Het is als het ervaren van het heilige, het goddelijke in jezelf. Iets wat ik in mijn wildste fantasieën niet voor mogelijk had gehouden.

Ik ben een zoektocht begonnen om mijn ervaringen een plaats te kunnen geven en zover dat mogelijk was, te begrijpen. Het was voor mij niet mogelijk om er over te praten: hoe moest ik het benoemen? Het was niet te benoemen. Deze zoektocht heeft vele jaren geduurd en duurt nog voort. Het heeft me doen inzien dat het weinig mensen overkomt. Ik heb vele bronnen uit Oost en West bestudeerd, grotendeels esoterische bronnen, maar ook moderne, zoals de laatste loot aan de psychologische tak, de transpersoonlijke psychologie. Veel heb ik gehad aan de beschrijvingen van westerse mystici.

Mijn zoektocht heeft me het inzicht gegeven dat het zuiver spirituele, esoterische, mystieke niet te benoemen is zoals ik al uit mijn ervaringen wist. De huidige opvattingen over spirituele of esoterische astrologie ontkrachten de werkelijke ervaring. En duiden aan dat het respect voor dat bijzondere in de mens niet begrepen wordt en slechts tot een algemeen ding wordt gereduceerd.

Een kort onderzoek.

Spirit - geest. Spiritualiteit – wijsgerig systeem dat de menselijke ziel voor een zuiver geestelijk of volstrekt onstoffelijk wezen verklaart; leer dat de stof slechts een eigenaardige verschijningsvorm van de ziel of haar werkingen is. Spiritueel – geestelijk, onstoffelijkheid. De geest is een god. (uit: Van Dale)

Deze betekenissen moeten letterlijk genomen worden omdat verdere toelichting ontbreekt. Het onstoffelijke is niet waarneembaar, net zoals God onvoorstelbaar is. Kort samengevat wordt hier tegelijkertijd mee bedoeld: iets wat niet begrepen kan worden.

Iteke Weeda heeft op dit gebied een onderzoek gedaan dat verwerkt is in haar boek “Spiritualiteit en Wetenschap”. Daarin worden wetenschappers geïnterviewd door studenten met betrekking tot hun visie op spiritualiteit. Het is opvallend dat de meeste het begrip spiritualiteit uit de weg gaan. Hooguit vanuit de theologische hoek komt min of meer antwoord op de vraag naar de betekenis er van. Hun beschrijvingen komen ongeveer overeen met die van Van Dale. Ook diverse filosofen die hierover schrijven, zoals Staal, Peters, Van Egmond en anderen, voegen zich hier bij. De wetenschap is van mening dat het spirituele de persoonlijkheid en het verstand overstijgt. Met andere woorden: er kan niets over verteld worden en het kan niet begrepen worden.

In De Koordanser en Onkruid daarentegen verschijnen advertenties waarin spirituele activiteiten worden aangeboden zoals spiritueel wandelen, spirituele massage, spiritueel poppenmaken, spiritueel tekenen, enzovoorts. Dit zijn werkelijke, tastbare activiteiten. Dit is nogal in tegenstelling met het bovenstaande, of het bovenstaande moet tegelijkertijd plaatsvinden. Alleen wanneer merk je daar iets van?

Er wordt dus nogal verschillend gedacht over het begrip spiritualiteit, waarbij de opvattingen van de wetenschap lijnrecht staan tegenover die van New-Age-mensen. Dit geeft te denken. Bepaalde astrologen beweren met spirituele astrologie bezig te zijn. Ze hebben het over de Zwarte Maan, de Zwarte Zon en hun tegenpolen, over retrograde planeten, over onderschepte tekens, over het 8^e en 12^e huis, over de mysterieplaneten Uranus, Neptunus en Pluto, over de

Centauren, enzovoorts. Deze begrippen worden beschreven en verklaard. Hun opvattingen komen overeen met de New-Age-gedachten. Als men deze begrippen beschrijven en begrijpen kan, dan zijn het rationele begrippen die thuis horen in onze zintuiglijke wereld. Ze zijn van toepassing op de persoonlijkheid, zoals de *normale* astrologie dat ook is. Astrologen geven helaas nergens aan wat ze onder het begrip spiritualiteit verstaan. Ook op vragen wat dit begrip betekent, heb ik nog nooit een antwoord gehad.

Nelleke Noordervliet schrijft in de Volkskrant van 1-3-99: *Wat is spiritualiteit? Het is de behoefte aan het geestelijk deel van het bestaan hogere waarde toe te kennen dan aan het materiële deel.* Iets verderop: *Spiritualiteit wil niet zozeer het menselijk denkvermogen stimuleren als wel het denkvermogen uitschakelen. Spiritualiteit heeft niets met hersens te maken.* Ook hier weer de opvatting dat het spirituele het verstand overstijgt en niet weergegeven kan worden. Er kan niet over geschreven of gesproken worden.

Een conclusie van Nelleke Noordervliet is ook dat zo gauw je het woord spiritueel noemt er hele drommen mensen op af komen. Het leeft, het is in. Het levert veel op als dit woord gebruikt wordt.

De wetenschappelijke benadering van spiritualiteit is min of meer gelijk aan de manier waarop de wetenschap het esoterische, het mystieke en het bovennatuurlijke benadert. Daar wordt ook gesproken over 'een heel bijzonder ervaren'.

Pogingen dit bijzondere ervaren weer te geven vindt men onder andere in de Europese mystiek. Hierin wordt beschreven hoe mystici tijdens de ervaring in contact komen met een tot dan verborgen aspect van het mens zijn. In hun beschrijving van die andere werkelijkheid spreken ze over een ervaring met het goddelijke. Een vereniging met een goddelijk deel in zichzelf. Ze noemen dit 'bewuste zielservaringen'. Dit gaat gepaard met een overweldigend geluksgevoel. Deze gevoelens overstijgen alle andere gevoelens van de persoonlijkheid. Volgens de filosoof Van Egmond is onze taal niet toereikend om dit ervaren weer te geven. Dit staat weer lijnrecht tegenover de opvattingen in de New-Age-wereld waar het wél mogelijk wordt geacht dit ervaren weer te geven en waar over de ziel gesproken wordt als over een duidelijk herkenbaar aspect van de persoonlijkheid en als zodanig beschreven wordt in termen van de persoonlijkheid. In de New-Age-wereld bestaat het *beheersingsdenken syndroom*. Alles wat 'is' moet en kan beschreven worden, ook het niet-rationele.

God in de astrologie.

In de huidige astrologie is God de grote afwezige en dat terwijl bij bepaalde astrologen de opvatting heerst dat ALLES terug te vinden is in de astrologie.

Als we ver terug gaan in de geschiedenis van de astrologie blijkt echter heel duidelijk de rol van God. Hij heeft zelfs een astronomische plaats in de nachthemel.

Bij de oude Sumerische en Semitische volkeren van het toenmalige Tweestromenland was de Maangod Sin (een mannelijke God) lang de belangrijkste God. Deze woonde in het noorden van de Noordhemel, zoals ook de toenmalige bijbelse profeet Ezechiël beschreef in zijn visioenen in het oude Babylon. Ezechiël was sterk beïnvloed door de opvattingen van de Chaldense priesters (astrologen) wat duidelijk waarneembaar is in zijn visioenen.

In de astrologische stad Harran (2000 voor Chr. tot 1300 na Chr.), gelegen in zuidoost Turkije als grensplaats van Babylon, stonden tempels ter ere van het Mysterie van het Noorden: het Heilige der Heilige, de woonplaats van Sin. Dezelfde god die door aartsvader Abraham, als inwoner van Harran, aanbeden werd en die onze huidige God is.

Met dit Mysterie van het Noorden werd de toenmalige Poolster bedoeld. Bij bestudering van de draaiende nachthemel staat één ster onbewegelijk stil vanaf de aarde gezien, de Poolster. Daar woonde God die van daaruit de wereld in beweging bracht. De Grote Roerganger. De Spil waar alles om draaide. Opvallend is het dat in de mythologieën van alle volkeren van het noordelijk halfrond de Poolster unaniem als de woonplaats van God werd gezien. Dit is nog terug te vinden in het koepelmodel van een moskee, waar het hoogste punt de Poolster

voorstelt. Aristoteles noemt het de “Onbewegelijke Beweger”, en bij Plato is het de “Oorspronkelijke Openbaring” of “Archetype”. Bij de oude Perzen woonde hier de hoogste God Zervan. In esoterische tradities heerst dezelfde opvatting. (In mijn boek, *Esoterische dimensies in Astrologie* wordt hier uitgebreid op ingegaan.)

Esoterische en spirituele astrologie hebben te maken met de Poolster volgens deze oude opvattingen, en met de daarmee verbonden sterren en sterrenbeelden. In deze esoterische astrologie komen geen planeten, tekens en huizen voor zoals in de huidige astrologie. In vergelijking hiermee lijkt de huidige astrologie op de Platte Aarde theorie, waar de dimensie van het Heilige gericht op de Poolster, ontbreekt.

De Poolster in verband gebracht met het goddelijke en met het goddelijke in de mens, heeft een heel andere dimensie dan de huidige astrologie. Datgene wat beschreven wordt tijdens het ervaren van het goddelijke, voor zover dat mogelijk is, heeft geen aansluiting met de hedendaagse astrologie.

Het zich richten op dit bijzondere ervaren, op het ervaren van het goddelijke, is een activiteit van het zich richten op het spirituele.

De huidige opvattingen over spirituele of esoterische astrologie echter ontkrachten de werkelijke ervaring en duiden aan dat het respect voor dat bijzondere in de mens niet begrepen wordt en slechts tot een algemeen ding wordt gereduceerd.

De paradox.

In *echte* esoterische tradities wordt getracht dit esoterische op te wekken. Daar heerst de opvatting dat de persoonlijkheid volkomen tot rust moet komen. De mens moet de grondhouding van het mens zijn aannemen, volkomen passief zijn, vol overgave en ontvankelijk. De man moet *vrouw* worden.

In wat spirituele astrologie wordt genoemd, wordt juist gesproken van activiteiten in welke vorm dan ook. Terwijl iedere activiteit van de persoonlijkheid zich juist afkeert van het spirituele.

Astrologie is bij uitstek een middel om de persoonlijkheid tot rust te brengen. Er moet gewerkt worden aan de persoonlijkheid met als eindresultaat dat deze geen spanningen, trauma's, e.d. meer ervaart en alles verwerkt heeft. (Dit is de kern van o.a. het Tibetaanse Boeddhisme, met als doelstelling na de dood verlicht te worden. In andere stromingen is het de bedoeling dit in het normale leven te bereiken. Onder andere in de kabbala.)

De persoonlijkheid moet wel in stand gehouden worden: alle energie moet hier vandaan komen. Het zogenaamd “egoloos” worden zoals dat wel eens voorgesteld wordt, is het niet begrijpen of verkeerd interpreteren van de functie van de persoonlijkheid. De persoonlijkheid moet een andere houding aan gaan nemen, niet meer domineren maar met al zijn inzet zich richten op het spirituele. Het leren niets te doen is op zichzelf al een hele prestatie. Hier gaat een gigantische strijd aan vooraf met de persoonlijkheid. (Dit is o.a. te lezen in het klassieke standaardwerk “*Geestelijke Oefeningen*” van de middeleeuwse mysticus Ignatius van Loyola. Een indrukwekkend werk waarin de strijd met de persoonlijkheid beschreven wordt.)

Lukt het echter de persoonlijkheid van zijn dominante plaats te verdringen, dan kan de mens niets meer doen dan open staan voor het spirituele. Hier speelt astrologie in welke vorm dan ook geen rol.

De huidige astrologie maar ook dat wat spirituele astrologie wordt genoemd, keert zich juist tegen het spirituele en het esoterische.